

Fjärdhundraskolan
749 70 Enköping

2011-03-24

Dnr 43-2010:5179

Skolbeslut för grundskola

efter tillsyn av Fjärdhundraskolan
i Enköpings kommun

2011-03-24

Mats Holm
Fjärdhundraskolan
749 70 Enköping
mats.holm@fjardhundra.enkoping.se

Enköpings kommun
Kungsgatan 42
745 80 Enköping
skolforvaltning@enkoping.se

Tillsyn i Fjärdhundraskolan

Förskoleklass
Grundskola årskurs 1-9

Helhetsbedömning och beslut

Skolinspektionens tillsyn fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Granskningen avser inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolan. Istället har en bedömning gjorts av i vilken utsträckning skolan, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i detta beslut grundas på de dokument som Fjärdhundraskolan och Enköpings kommun skickat in, de verksamhetsredogörelser de lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten.

Fjärdhundraskolans kunskapsresultat måste förbättras. Andelen elever i årskurs 9 som nådde målen i alla ämnen 2010 var endast 63 procent, vilket innebär att drygt var tredje elev saknade fullständigt slutförhållande. Skolan behöver i högre grad följa upp och analysera elevernas kunskapsresultat för att hitta svagheter och styrkor i undervisningen. Det finns exempelvis skillnader i resultat mellan olika ämnen och mellan pojkar och flickor. En sådan uppföljning kan säkerligen leda till åtgärder som gör att flera elever når målen i alla ämnen.

Skolan har inga övergripande sammanställningar av elevernas måluppfyllnad i alla ämnen i årskurs 5 i förhållande till de nationella målen. Därmed saknas viktiga underlag för att bedöma hur väl skolan lyckas med kunskapsuppdraget. Den nationella statistiken för de nationella ämnesproven 2010 i årskurs 5 visar att i ämnena matematik och svenska klarade 88 procent av eleverna kravnivån i samtliga delprov. I engelska

var motsvarande resultat 84 procent. Skolans statistik för ämnesproven 2010 i årskurs 3 visar att 80 procent av eleverna klarade kravnivån i samtliga delprov i matematik, motsvarande resultat i svenska är 75 procent.

Den pedagogiska ledningen behöver förstärkas. Särskilt viktigt är det att rektorn följer upp, utvärderar och analyserar undervisningen och använder resultaten till att nå en högre måluppfyllelse, inte minst med tanke på att skolan behöver vidta ytterligare åtgärder för att erbjuda samtliga elever i alla skolår en stimulerande undervisning. Vidare behöver rektorn se till att ta ett ökat ansvar för att utbildningen inriktas mot de nationella målen. Även elevernas möjlighet till inflytande över hur deras utbildning utformas behöver utvecklas ytterligare så att inflytandet ökar med stigande ålder och mognad.

Undervisningen behöver också ge eleverna ökade möjligheter att få pröva antaganden, argumentera och kritiskt granska och värdera påståenden. Samtidigt lyfter eleverna, framför allt i de yngre årskurserna, fram goda exempel där lärare utgår från elevernas erfarenhet och intressen och har varierade arbetssätt och redovisningsformer på ett sätt som ger eleverna lust att lära. Samverkan mellan lärarna för de yngre och de äldre eleverna sker i ringa grad vilket är ett viktigt utvecklingsområde, inte minst utifrån att skolans låga kunskapsresultat är en gemensam angelägenhet.

Lärarna anpassar undervisningen efter elevernas behov i stor utsträckning, det finns också rutiner för att identifiera elever som är i behov av särskilt stöd. Det särskilda stödet ges dock främst i engelska, matematik och svenska. I andra ämnen ges inte särskilt stöd i tillräcklig omfattning. Skolans arbete med åtgärdsprogram behöver utvecklas så att de blir ett redskap när det gäller planering och utveckling av den pedagogiska verksamheten runt elever i behov av särskilt stöd. Inför det fortsatta arbetet med att utveckla åtgärdsprogrammen är det viktigt att rektorn tar ansvar för att en utredning alltid ligger till grund för upprättandet av åtgärdsprogram. Även en utredning av lärmiljön bör finnas med. Rektorn behöver också utvärdera och analysera det särskilda stödet på skolövergripande nivå och säkerställa att de stödinsatser som görs leder till avsedda resultat.

Skolinspektionen har i tillsynen av Fjärdhundraskolan identifierat följande brister som ska åtgärdas

- Alla elever ges inte förutsättningar att nå lägst målen för utbildningen (Lpo 94, 2.2 Kunskaper, Mål att uppnå i grundskolan, Kursplanerna).
- Rektorn tar inte ansvar för att den pedagogiska personalen arbetar utifrån de nationella målen (Lpo 94, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, 2. Mål och riktlinjer, 2.8 Rektors ansvar).

- Rektorn har inte vidtagit åtgärder för att öka andelen lärare med utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver (2 kap. 3 § 1985 års skollag).
- De individuella utvecklingsplanerna följer inte grundskoleförordningens krav. (7 kap. 2 § grundskoleförordningen)
- Lärarna använder inte resultaten från de nationella ämnesproven för att bedöma elevers kunskapsutveckling (7 kap. 10 § grundskoleförordningen).
- Rektorn tar inte ansvar för att inhämta kunskap om och följa upp lärarnas undervisning (2 kap. 2 § 1985 års skollag, Lpo 94, 2.8 Rektors ansvar).
- Rektorn tar inte ansvar för att skolans resultat utvärderas regelbundet och att detta underlag används för att nå de nationella målen (2 kap. 2 § 1985 års skollag, Lpo 94, 1 Den enskilda skolans utveckling, 2.8 Rektors ansvar).
- Rektorn tar inte ansvar för att regelbundet utvärdera och ompröva de särskilda stödinsatser som ges (5 kap. 1 § grundskoleförordningen, Lpo 94, 1. Den enskilda skolans utveckling, 2.8 Rektors ansvar).
- Eleverna upplever inte undervisningen som tillräckligt stimulerande (Lpo 94, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, God miljö för lärande, 2.2 Kunskaper, Mål att sträva mot, Riktlinjer).
- Undervisningen ger inte alltid eleverna möjlighet att formulera och pröva antaganden, argumentera och kritiskt granska och värdera påståenden. (Lpo 94, 2 Mål och riktlinjer och Lpo 94, 2.2 Kunskaper, Mål att sträva mot).
- Rektorn ser inte till att lärarna samverkar i tillräcklig hög grad för att ge eleverna möjlighet att få överblick och se sammanhang (Lpo 94, 2.2 Kunskaper, Riktlinjer).
- Elevernas inflytande över hur utbildningen utformas är inte tillräcklig och anpassas inte alltid efter deras ålder och mognad (4 kap. 2 § 1985 års skollag, Lpo 94, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande).
- Skolan har inte höga och tydliggjorda förväntningar på eleverna (Lpo 94, 1. Skolans värdegrund och uppdrag, Skolans uppdrag, 2.2 Kunskaper, Mål att sträva mot, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, Riktlinjer).
- Rektorn säkerställer inte att alla som verkar i skolan tar ansvar för att de ordningsregler som är fastställda följs (Lpo 94, 2.1 Kunskaper, Riktlinjer).
- Skolans årliga plan mot kränkande behandling svarar inte fullt ut mot gällande författningskrav (14 a kap. 8 § 1985 års skollag).

- Åtgärdsprogrammen uppfyller inte grundskoleförordningens krav (5 kap. 1 § grundskoleförordningen).
- Särskilt stöd ges inte alltid till alla elever som har svårigheter i skolarbetet (4 kap. 1 § andra stycket 1985 års skollag, 5 kap. 1 § grundskoleförordningen).
- Rektor fattar inte beslut enligt bestämmelserna (4 kap. 6 § första meningen grundskoleförordningen, 6 kap. 1 § särskoleförordningen).

I samband med uppföljningen av Fjärdhundraskolans tillsyn begär Skolinspektionen en sammanställning, på övergripande skolnivå, av elevernas kunskapsresultat utifrån nationella kursplanernas krav för årskurserna 3 och 5.

Bedömningarna redovisas i bilaga 2.

Rektor och Enköpings kommun har ansvar för att Fjärdhundraskolans brister åtgärdas. Redovisning ska lämnas till Skolinspektionen senast tre månader från den dag beslutet för Enköpings kommun meddelas. Skolinspektionen kommer då att följa upp beslutet. Skolinspektionen förutsätter dock att rektorn och Enköpings kommun snarast vidtar åtgärder för att rätta till bristerna. Skolinspektionen kan komma att tidigare än angivet datum begära att få ta del av arbetet med att åtgärda bristerna.

I ärendets slutliga handläggning har utredare Fredrik Sjöberg deltagit.

På Skolinspektionens vägnar

Luca Nesi

Enhetschef

Stig Westlund

Undervisningsråd

Bilagor:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen och beskrivning av skolan

Bilaga 2 Tillsynsprotokoll och bedömningar för Fjärdhundraskolan

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför tillsyn i Enköpings kommun under januari 2011 - maj 2011. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolor i kommunen. Skolinspektionen besökte Fjärdhundraskolan 1-3 februari. Ansvarig för tillsynen har undervisningsråden Stig Westlund och Åsa Rehnberg varit.

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. Skolbeslutet kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

När tillsynen har genomförts i hela kommunen sammanställs iakttagelser och bedömningar som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen i ett beslut (slutligt beslut). Skolbesluten från samtliga skolor i kommunen fogas då till det beslutet som bilagor. Skolinspektionen kommer att följa upp vilka åtgärder som vidtagits i anledning av påtalade brister senast tre månader efter att kommunbeslutet meddelades.

Tillsynen inriktas mot fyra huvudområden: **måluppfyllelse och resultat, pedagogisk ledning och utveckling av skolan, skolans lärandemiljö** samt **enskild elevs rätt**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet. Information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).

Den nya skollagen trädde i kraft den 1 augusti 2010, men 1985 års skollag ska fortsätta att tillämpas fram till den 1 juli 2011. Det innebär att 1985 års skollag är utgångspunkten för Skolinspektionens tillsyn och granskning fram tills dess.

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från kommunen och Fjärdhundraskolan, dels den information som samlats in under besöket. I Fjärdhundraskolan intervjuades rektorn, lärare, annan personal och elever. Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av skolan

Tabell 1. Antal elever på Fjärdhundraskolan

Fjärdhundraskolan	Antal elever
Förskoleklass	34
Grundskola	318
Särskoleelever	1

Källa: Skolans egna uppgifter februari 2011

Fjärdhundraskolan ligger cirka två mil utanför Enköpings tätort och omfattar förskoleklass och grundskolans årskurser 1-9. Skolan leds av en rektor. Till sitt stöd har rektorn fyra arbetslagsledare, två för förskoleklass t.o.m. årskurs 5 samt två för årskurserna 6-9. Tillsammans bildar de skolans ledningsgrupp och har möten en gång per vecka. Skolan har ett elevhälsoteam med ansvar för det övergripande elevvårdsarbetet vid skolan.

Fjärdhundraskolan ingår i försöksverksamheten med utbildning utan timplan i grundskolan, vilket även kommunens övriga skolor gör.

Kommunens ansvarstagande för förskoleverksamheten och skolbarnsomsorgen redovisas i separata beslut som bilagor till kommunbeslutet.

I det sammanfattande protokollet nedan markeras endast när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. Bedömningar och motiveringar redovisas efter denna sida.

Tillsynsprotokoll för Fjärdhundraskolan

Rutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. Bedömningar och motiveringar för detta redovisas i det följande.

Måluppfyllelse och resultat

Kunskaper

Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Fokus på skolans uppdrag

Lärarnas bedömning och utvärdering

Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering

Skolans lärandemiljö

Fokus på lärande

Tillit till elevens förmåga

Trygghet och studiero

Enskild elevs rätt

Bedömning (och betyg)

Undervisningstid och val

Särskilt stöd

Studie- och yrkesvägledning

Avgifter

Rektorns beslutsfattande

Bedömningar och motiveringar

Huvudområde: Måluppfyllelse och resultat

Bedömningsområde: Kunskaper

Bedömning:

Alla elever ges inte förutsättningar att nå lägst målen för utbildningen.

Författningsstöd:

Lpo 94, 2.2 Kunskaper, Mål att uppnå i grundskolan
Kursplanerna

Motivering:

På Fjärdhundraskolan var andelen elever som nådde målen i alla ämnen år 2010 ca 63 procent vilket är klart lägre än rikets 77 procent. Resultatet har i stort sett försämrats sedan 2006, 2008 var ett undantag. Andelen elever som var behöriga till nationellt program på gymnasieskolan år 2010 var ca 78 procent, snittet för riket är 88 procent. Det genomsnittliga meritvärdet år 2010 var 183 poäng jämfört med motsvarande resultat för riket som är 209 poäng. Det är en markant skillnad mellan det genomsnittliga meritvärdet för flickor på 213 poäng och pojkarnas 157 poäng. Skolan har inte uppmärksammat och diskuterat åtgärder för att över tid utjämna skillnaden i resultat mellan pojkar och flickor. Sett över tid når flickorna bättre resultat än pojkarna. Statistiken visar också att det finns betydande betygsskillnader mellan pojkar och flickor i olika ämnen. Som exempel kan nämnas att i ämnet slöjd har 4 procent av pojkarna erhållit betyget Mycket väl godkänd (MVG) jämfört med 25 procent av flickorna, i bild har 33 procent av flickorna erhållit betyget MVG jämfört med 11 procent av pojkarna.

Fjärdhundraskolan har inga övergripande sammanställningar av elevernas måluppfyllelse i alla ämnen i årskurs 5 i förhållande till nationella mål. Därmed saknas viktiga underlag för att bedöma hur väl skolan lyckas med kunskapsuppdraget. Skolans statistik för ämnesproven 2010 i årskurs 3 visar att 80 procent av eleverna klarade kravnivån i samtliga delprov i matematik, motsvarande resultat i svenska är 75 procent. När det gäller de nationella ämnesproven i årskurs 5 visar den nationella statistiken från år 2010 att i ämnena matematik och svenska har 88 procent av eleverna som klarat kravnivån i samtliga delprov. I engelska var motsvarande resultat 84 procent.

Sammanfattningsvis kan Skolinspektionen konstatera att skolans resultat gällande genomsnittligt meritvärde de senaste fem åren är lägre än motsvarande resultat för riket i stort. Mer än var tredje elev i årskurs nio lämnade skolan 2010 utan att ha nått målen i samtliga ämnen.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bedömningsområde: Fokus på skolans uppdrag

Bedömning:

Rektorn tar inte ansvar för att den pedagogiska personalen arbetar utifrån de nationella målen.

Författningsstöd:

Lpo 94, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, 2. Mål och riktlinjer, 2.8 Rektors ansvar

Motivering:

Vid Fjärdhundraskolan förs gemensamma diskussioner och samtal om skolans uppdrag utifrån de nationella styrdokumentens krav. I intervjuer med lärare och rektorn framkommer dock att detta inte alltid får genomslag i undervisningen. Vidare framkommer i intervjuerna att det finns lärare som utgår från de kommunala kriterierna i sin undervisning. Det finns en osäkerhet hos lärare om dessa mål helt följer de nationella målen. Lärarna uppger också att de kommunala målen i vissa fall är förenklade. Rektor bekräftar att risken finns att lärarna kan använda sig av kommunens kriterier och inte fullt ut utgår från de nationella målen. I tillsynen framkommer att i de kriterier som arbetats fram i kommunen saknas bland annat i engelska två mål från den nationella kursplanen nämligen "kunna välja och använda hjälpmedel vid textläsning, skrivning och andra språkliga aktiviteter" samt "kunna på egen hand och i samarbete med andra, planera och genomföra arbetsuppgifter samt därvid dra slutsatser av sitt arbete". Enligt rektorn tar elevens val inte alltid sin utgångspunkt i de nationella kursplanerna. I ämnet teknik för de yngre årskurserna framkommer i intervjuer med lärare att undervisningen inte utgår från kursplanens krav. Rektorn är inte medveten om detta vilket Skolinspektionen informerar om i det avslutande samtalet med rektorn.

Eftersom de nationella målen inte alltid är styrande för undervisningen finns det en risk att eleverna inte ges förutsättningar att nå målen i alla ämnen.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bedömningsområde: Fokus på skolans uppdrag

Bedömning

Rektorn har inte vidtagit åtgärder för att öka andelen lärare med utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver.

Författningsstöd:

2 kap. 3 § 1985 års skollag

Motivering:

Av skolans egna dokument framgår att i de senare skolåren finns lärare inom idrott och hälsa och teknik som saknar utbildning för det ämne de undervisar i.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bedömningsområde: Lärares bedömning och utvärdering

Bedömning:

De individuella utvecklingsplanerna följer inte grundskoleförordningens krav.

Författningsstöd:

7 kap. 2 § grundskoleförordningen

Motivering:

I samband med utvecklingssamtalen upprättar lärarna individuella utvecklingsplaner med skriftliga omdömen för alla elever. Skolinspektionen har tagit del av ett urval av individuella utvecklingsplaner innefattande skriftliga omdömen. I den framåtsyftande delen av de individuella utvecklingsplanerna går det inte alltid att utläsa vad skolan ska göra för att eleverna ska ha framgång i skolarbetet och nå målen och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för kursplanerna och läroplanen. Bland annat kan det stå att eleven ska "vara tyst och lyssna när det förväntas".

Bedömningsområde: Lärares bedömning och utvärdering

Bedömning:

Lärarna använder inte resultaten från de nationella ämnesproven för att bedöma elevers kunskapsutveckling.

Författningsstöd:

7 kap. 10 § grundskoleförordningen

Motivering:

I tillsynen framkommer att det var elva elever i årskurs nio som inte deltog i nationella provet i svenska 2010. Rektorn kände inte till att det var så många elever som inte genomförde provet och har heller inte fått denna information från lärarna. Det framkommer heller inte i tillsynen om skolan gjort individuella avvägningar och anpassningar för att ge varje elev möjlighet att genomföra provet. Med hänsyn till förordningens krav är det inte godtagbart att elever med stödbehov generellt undantas från att genomföra de nationella proven. Huvudregeln är att alla ska delta och läraren måste alltid göra en individuell prövning för att bedöma om det finns skäl till undantag.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan**Bedömningsområde: Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering****Bedömning:**

Rektorn tar inte ansvar för att inhämta kunskap om och följa upp lärarnas undervisning.

Författningsstöd:

2 kap. 2 § 1985 års skollag

Lpo 94, 2.8 Rektors ansvar

Motivering:

Rektorn beskriver att han håller sig förtrogen med verksamheten genom medarbetarsamtal, arbetsplatsbesök samt samtal med elever, föräldrar och kollegor. Intervjuer med lärare och rektorn visar att rektorn i högre grad följer upp undervisningen i de lägre skolåren än i de senare skolåren. Det framkommer också att rektorn varken följer upp hur pass stimulerande undervisningen är, undervisningens kvalitet eller hur läroplanens mål att sträva mot verkligen genomsyrar undervisningen.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan**Bedömningsområde: Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering****Bedömning:**

Rektorn tar inte ansvar för att skolans resultat utvärderas regelbundet och att detta underlag används för att nå de nationella målen.

Författningsstöd:

2 kap. 2 § 1985 års skollag

Lpo 94, 1 Den enskilda skolans utveckling, 2.8 Rektors ansvar

Motivering:

Fjärdhundraskolan uppvisar brister i sitt kvalitetsarbete. Exempel på brister är att skolans resultat inte regelbundet följs upp, utvärderas, dokumenteras och kommuniceras. Detta leder till att resultaten inte alltid är kända och på ett tydligt sätt kan bidra till utveckling av verksamheten. Skolan behöver systematisera sina uppföljningar och utvärderingar så att både väl fungerande insatser synliggörs men också att behov av förbättringsinsatser tydliggörs.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bedömningsområde: Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering

Bedömning:

Rektorn tar inte ansvar för att regelbundet utvärdera och ompröva de särskilda stödinsatser som ges.

Författningsstöd:

Lpo 94, 1 Den enskilda skolans utveckling, 2.8 Rektors ansvar

5 kap. 1 § grundskoleförordningen

Motivering:

Genom intervjuer med rektorn, lärarpersonal och skolans elevhälsoteam kan Skolinspektionen konstatera att skolan saknar rutiner för att följa upp och analysera hur det särskilda stödet utformas och fungerar. Skolan behöver ta reda på om rätt stöd ges samt se till att stöd ges i en omfattning som motsvarar elevens faktiska behov. Insatserna följs i viss mån upp på individnivå men en skolövergripande utvärdering och analys saknas. Det är angeläget att rektorn säkerställer att de stödinsatser som görs också leder till avsedda resultat.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö

Bedömningsområde: Fokus på lärande

Bedömning:

Eleverna upplever inte undervisningen som tillräckligt stimulerande.

Författningsstöd:

Lpo 94, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, God miljö för lärande, 2.2 Kunskaper, Mål att sträva mot 2.2. Kunskaper, Riktlinjer

Motivering:

Vid intervjuer och samtal med elever och rektorn framkommer att det varierar om eleverna upplever undervisningen som stimulerande. Detta bekräftas till viss del av lärarna. Eleverna, framför allt i de äldre årskurserna, beskriver att arbetet i en del ämnen kan upplevas som enahanda när det gäller innehåll, arbetssätt och arbetsformer. Undervisningen utgår inte i tillräcklig hög grad från elevernas tidigare erfarenhet och kunskaper. Detta bekräftas också av de klassrumsbesök som Skolinspektionen genomförde.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö

Bedömningsområde: Fokus på lärande

Bedömning:

Undervisningen ger inte eleverna möjlighet att formulera och pröva antaganden, argumentera och kritiskt granska och värdera påståenden.

Författningsstöd:

Lpo 94, 2. Mål och riktlinjer

Lpo 94, 2.2 Kunskaper, Mål att sträva mot

Motivering:

Målen att sträva mot som anges i Lpo 94 diskuteras bland lärarna och vid samtal mellan rektorn och lärare. Det framkommer i lärarintervjuer att det finns skilda uppfattningar om strävansmålen roll, vilket också bekräftas vid samtal med rektorn. Vid intervjuer med elever samt på lektionsbesök framkommer att i vilken grad undervisningen bidrar till att ge eleverna möjlighet att lyssna, argumentera och reflektera i allt för

stor utsträckning är lärarberoende. Det gäller framför allt undervisningen i de senare årskurserna.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö

Bedömningsområde: Fokus på lärande

Bedömning:

Rektorn ser inte till att lärarna samverkar i tillräcklig hög grad för att ge eleverna möjlighet att få överblick och se sammanhang.

Författningsstöd:

Lpo 94, 2.2 Kunskaper, Riktlinjer

Motivering:

I samtal med lärare och rektorn framkommer att det inte sker någon samverkan mellan lärarna för de yngre eleverna och de äldre eleverna kring planerings- och utvärderingsfrågor. Lärarna framhåller att detta är ett viktigt utvecklingsområde, inte minst utifrån att skolans låga kunskapsresultat är en gemensam angelägenhet.

Elever uppger att de i undantagsfall, t.ex. inom elevens val får arbeta mer temainriktat men att det vanligaste är att det inte sker någon samverkan mellan olika ämnen.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö

Bedömningsområde: Fokus på lärande

Bedömning:

Elevernas inflytande över hur utbildningen utformas är inte tillräcklig och anpassas inte alltid efter deras ålder och mognad.

Författningsstöd:

4 kap. 2 § 1985 års skollag

Lpo 94, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, Riktlinjer

Motivering:

Eleverna i Fjärdhundraskolan ges i varierande grad möjlighet till inflytande över undervisningen och sitt eget lärande. Intervjuade elever uppger att de tillsammans med en del lärare kan påverka arbetssätt och arbetsformer. I andra ämnen planerar lärarna det mesta av undervisningen själva och eleverna får sällan ha synpunkter på undervisningens innehåll och planering. Intervjuad personal bekräftar att eleverna till viss del kan påverka arbetssätt och redovisningsformer samt ibland innehållet i större arbetsområden. Både lärare och elever uppger dock att elevinflytandet vid skolan behöver förbättras. Skolan arbetar medvetet med att genom pedagogiska planeringar tydliggöra målen för eleverna, vilket är en förutsättning för elevernas inflytande över sitt eget lärande.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö**Bedömningsområde: Fokus på lärande****Bedömning:**

Skolan har inte höga och tydliggjorda förväntningar på eleverna.

Författningsstöd:

Lpo 94, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Skolans uppdrag, 2.2 Kunskaper, Mål att sträva mot, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, Riktlinjer

Motivering:

Vid intervjuer med eleverna i de senare årskurserna framkommer att det varierar i vilken grad som lärarna har höga förväntningar på dem. Exempelvis säger eleverna att "man känner att vissa lärare är asduktiga och tror på en och andra är lite tröttare". Vidare säger elever att "det är ungefär lika många som vill att eleverna ska lyckas och andra är trötta". Detta bekräftas till viss del av lärarna som säger att de försöker uppmuntra eleverna och ha höga förväntningar på dem men "att alla är olika och det kan vara en sak att säga något, en annan att tillämpa i praktiken". Skolinspektionens observationer i klassrum och korridorer visar ibland på ett förhållningssätt från vuxnas sida att "se mellan fingrarna". Bland annat tillåts elever, utan tillsägelser komma till och lämna lektioner utan att läraren påtalar vikten av att delta i undervisningen. Rektorn bekräftar elevernas upplevelse av lärarnas förväntningar.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö

Bedömningsområde: Trygghet och studiero

Bedömning:

Rektorn säkerställer inte att alla som verkar i skolan tar ansvar för att de ordningsregler som är fastställda följs.

Författningsstöd:

Lpo 94, 2.1 Normer och värden, Riktlinjer

Motivering:

Skolinspektionens iakttagelser vid tillsynsbesöket visar att det inte är tillräckligt lugnt på lektionerna i de senare årskurserna så att eleverna ska kunna tillägna sig kunskaper i tillräcklig omfattning. Detta bekräftas av eleverna i intervjun och de uppger att det varierar mellan lärarna hur reglerna efterlevs. Skolinspektionens enkät i årskurs nio visar att 51 procent av eleverna upplever att de har svårt att jobba i klassrummet för att andra elever stör. Kommunens enkät vårterminen 2010 visar att det var 44 procent som upplevde att det inte är studiero. I intervjuer med lärare och rektorn framkommer att arbetet med efterföljandet av reglerna ständigt diskuteras. Upplevelsen är att det har blivit bättre med efterlevnaden men att det fortfarande finns mycket att göra.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö

Bedömningsområde: Trygghet och studiero

Bedömning:

Skolans årliga plan mot kränkande behandling uppfyller inte skollagens krav.

Författningsstöd:

14 a kap. 8 § 1985 års skollag

Motivering:

Fjärdhundraskolan har en Likabehandlingsplan som också fungerar som en årlig plan mot kränkande behandling. Den gäller för läsåret 2010/11. Planen innehåller bland annat en översikt av åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling. Planen bygger inte på någon aktuell kartläggning av förhållandena på skolan. Den saknar därmed specifika åtgärder som ska genomföras under det kommande året.

Huvudområde: Enskild elevs rätt

Bedömningsområde: Särskilt stöd

Bedömning:

Åtgärdsprogrammen uppfyller inte grundskoleförordningens krav.

Författningsstöd:

5 kap. 1 § tredje och fjärde stycket grundskoleförordningen

Motivering:

De åtgärdsprogram som Skolinspektionen har tagit del av uppfyller inte förordningens krav. Det framgår inte alltid vilka åtgärder skolan och läraren ska genomföra för att eleven ska få det särskilda stöd den har rätt till. I några exempel förefaller det som berörda elever och deras vårdnadshavare har ett stort ansvar för att de föreslagna åtgärderna genomförs. Det framgår inte heller hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Intervjuer med lärare och rektor visar att skolan främst upprättar så kallade "sociala åtgärdsprogram" eller åtgärdsprogram i ämnena svenska, engelska och matematik. Däremot upprättas vanligen inte åtgärdsprogram i andra ämnen, trots att det finns behov av detta enligt rektorn.

Huvudområde: Enskild elevs rätt

Bedömningsområde: Särskilt stöd

Bedömning:

Särskilt stöd ges inte till alla elever som har svårigheter i skolarbetet.

Författningsstöd:

1 kap. 2§ 1985 års skollag

4 kap. 1 § 1985 års skollag

5 kap. 1 § grundskoleförordningen

Motivering:

Alla elever som är i behov av särskilt stöd ges inte detta på Fjärdhundraskolan. Skolan har rutiner för att identifiera elever i behov av särskilt stöd. Trots detta uppger rektorn, lärarna och skolans specialpedagoger att elever som har svårigheter i skolarbetet inte alltid får särskilt stöd i de ämnen de behöver. Särskilt stöd ges främst i ämnena svenska, engelska och matematik. I övriga ämnen har eleverna inte samma möjlighet att få särskilt stöd. Lärarna efterlyser också ett tydligare specialpedagogiskt stöd i det dagliga arbetet med eleverna.

Huvudområde: Enskild elevs rätt**Bedömningsområde: Rektors beslutsfattande****Bedömning:**

Rektor fattar inte beslut enligt bestämmelserna.

Författningsstöd:

4 kap. 6 § första meningen grundskoleförordningen
JO:s beslut den 2 oktober 1997, dnr 3053-1996
6 kap. 1 § särskoleförordningen

Motivering:

Rektors beslut om anpassad studiegång för elev är inte tydligt med avseende på vilken tidsperiod besluten gäller och i vilken utsträckning olika ämnen påverkas. Beslut om anpassad studiegång måste följas upp, utvärderas och baseras på individuella bedömningar. Därför är det viktigt att de sträcker sig över definierade tidsperioder.

I samtal med lärare framkommer att det finns en integrerad särskoleelev vid skolan som följer grundskolans timplan. Beslut om avvikelser från särskolans timplan saknas dock.